

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian (przewodniczący)

SSN Bronisław Czech

SSN Marek Sychowicz (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w sprawie z powództwa M. K. i Z. K.

przeciwko K. S.

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w P. na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w P., sygn. akt XII GNc (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 sierpnia 2005 r., zażalenia skarżącej M. K. na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 25 maja 2005 r., sygn. akt IX S (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 25 maja 2005 r. odrzucił skargę powódki M. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia tego Sądu z dnia 17 listopada 2004 r., oddalającego skargę tejże powódki na przewlekłość postępowania, albowiem uznał, że powódka nie uzupełniła w terminie braku skargi i nie dołączyła pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnemu, który sporządził skargę, gdyż złożone przez nią pełnomocnictwo udzielone temu radcy prawnemu nie obejmuje wniesienia skargi.

W zażaleniu na wymienione postanowienie powódka podniosła, że złożone przez nią pełnomocnictwo, zawierające sformułowanie, że „obejmuje ono każdy etap postępowania”, jest pełnomocnictwem ogólnym (art. 91 pkt 1 k.p.c.) i rozciąga się na wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i postępowanie wywołane jej wniesieniem. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następujące:

Złożone przez powódkę pełnomocnictwo udzielone radcy prawnemu T. D. jest pełnomocnictwem procesowym szczególnym (art. 88 k.p.c.), gdyż zawiera upoważnienie do prowadzenia określonej w nim sprawy. Dla oceny zasadności zaskarżonego postanowienia decydujące znaczenie ma zatem rozstrzygnięcie, czy pełnomocnictwo to obejmuje czynności związane ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wydanego w sprawie, do prowadzenia której ono upoważnia.

Zakres umocowania pełnomocnika wynikający z pełnomocnictwa procesowego (tak ogólnego jak i szczególnego) określa art. 91 k.p.c. Stosownie do punktu 1 tego artykułu, pełnomocnictwo procesowe obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jako też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy. W przepisie tym nie wymieniono czynności łączących się ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Nie świadczy to jednak, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje tych czynności.

Z unormowania art. 91 pkt 1 k.p.c. wynika, że zakres pełnomocnictwa procesowego został określony w tym przepisie w sposób ogólny w pierwszej jego części, a w dalszej części, po słowach „nie wyłączając”, przykładowo wymienione zostały łączące się ze sprawą czynności procesowe, na które rozciąga się pełnomocnictwo. Sformułowanie pierwszej części wymienionego przepisu wskazuje, że pełnomocnictwo procesowe obejmuje nie tylko czynności potrzebne do prowadzenia sprawy do czasu uprawomocnienia się kończącego je orzeczenia, ale jego zakres jest szerszy, gdyż obejmuje „wszystkie łączące się ze sprawą czynności procesowe”. Na wyjaśnienie jakie są to czynności pozwala przykładowe ich wymienienie w dalszej części przepisu. Skoro stanowi on, że zakres pełnomocnictwa procesowego obejmuje czynności związane z nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnego orzeczenia, jakim jest skarga o wznowienie postępowania (art. 399

k.p.c.), i obejmuje postępowanie wywołane jej wniesieniem, to czynnościami procesowymi łączącymi się ze sprawą w rozumieniu art. 91 pkt 1 k.p.c. są także czynności związane z innymi nadzwyczajnymi środkami prawnymi przysługującymi od prawomocnych orzeczeń i podejmowane w postępowaniu wywołanym ich wniesieniem. Takimi środkami są zaś skarga kasacyjna (art. 398¹ k.p.c.) i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ k.p.c.). Żadne racje nie przemawiają za tym, żeby zakres pełnomocnictwa procesowego był ograniczony tylko do jednego nadzwyczajnego środka prawnego przysługującego od prawomocnego orzeczenia i postępowania wywołanego jego wniesieniem, a nie obejmował innych takich środków i postępowań wywołanych ich wniesieniem.

Powyższego rozumowania nie podważa, a raczej wspiera je wykładnia art. 91 pkt 1 k.p.c., uwzględniająca historyczne już brzmienie tego przepisu. Mianowicie w czasie, gdy istniała instytucja rewizji nadzwyczajnej, wymieniał on wśród innych, przykładowo wymienionych czynności, które obejmuje z samego prawa pełnomocnictwo procesowe, umocowanie do wniesienia podania o złożenie rewizji nadzwyczajnej i postępowanie wywołane jej wniesieniem. Okoliczność ta wskazuje, że pełnomocnictwo procesowe obejmowało z samego prawa czynności procesowe łączące się ze wszystkimi nadzwyczajnymi środkami prawnymi służącymi wówczas od orzeczeń wydanych w sprawie, do której prowadzenia upoważniało to pełnomocnictwo. Trudno przyjąć, że obecnie jest inaczej tylko z tego względu, że wśród czynności przykładowo wymienionych w dalszej części art. 91 pkt 1 k.p.c. nie zostały wymienione skarga kasacyjna i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i postępowania wywołanego ich wniesieniem, skoro ogólna formuła pierwszej części wymienionego artykułu pozwala na objęcie nią tych skarg i postępowania wywołanego ich wniesieniem.

Należy wreszcie zauważyć, że to, iż pełnomocnictwo procesowe obejmuje z samego prawa nie tylko umocowanie do podejmowania czynności w sprawie do jej prawomocnego zakończenia, ale obejmuje łączące się ze sprawą czynności po jej zakończeniu, świadczy ponadto pkt 2 i 5 art. 91 k.p.c. Według tych przepisów pełnomocnictwo procesowe rozciąga się mianowicie na wszelkie czynności dotyczące egzekucji a także upoważnia do odbioru kosztów procesu od strony przeciwnej.

Zgodnie z tym co wyżej powiedziano złożone przez powódkę pełnomocnictwo, jako pełnomocnictwo procesowe szczególne, obejmuje z samego prawa umocowanie pełnomocnika, który sporządził skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego orzeczenia, do tej czynności (i czynności w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi). Nie zachodzi zatem brak skargi, który spowodował jej odrzucenie zaskarżonym postanowieniem. Zażalenie należało więc uwzględnić (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁶ k.p.c.).